

ROB PARSONS

Når troen bliver for trang

Hvordan vi undgår
at skræmme vores børn
væk fra Gud

Indhold

	En tak	6
	Indledning	7
1	Gud har ingen børnebørn	15
2	Pas på formen	27
3	Lad småtingene ligge	33
4	Lad dem mærke, at de hører til	41
5	Fortrævelse	51
6	Kynisme	57
7	Hykleri	63
8	Dømmesyge	69
9	Tilvænning	81
10	Forbered dem på skuffelsen over andre	89
11	Forbered dem på skuffelsen over dem selv	97
12	Forbered dem på skuffelsen over Gud	105
13	Forbered dem på den virkelige verden	117
14	Giv dem et mål	129
	Et sidste ord	135
	Noter	137

En tak

En stor tak til alle, som sammen med mig har arbejdet på denne bog, især Jon Matthias, som var med lige fra begyndelsen. Tak også til Mark Molden, June Way, Steve Williams og hele holdet på CFF og til Michael Bates, Lyndon Bowring, Paul Francis, Kate Hancock, Jon Mason og Owain Williams.

Min agent, Eddie Bell fra Bell Lomax Agency, har som sædvanlig gjort det fremragende sammen med sine kolleger Pat, Paul, June og Jo. Mange tak også til Tony Collins og holdet på Monarch.

En særlig tak til min kone, Dianne, der som altid har ladet mig nyde godt af hendes visdom, lyse indfald og tålmodighed, mens jeg skrev.

Som flere gange før ville denne bog aldrig være blevet til noget uden Sheron Rices store indsats. Tak endnu en gang.

Nogle navne er blevet ændret i teksten for at respektere ønsker om anonymitet.

• • •

Denne bog tilegner jeg i taknemmelighed Mark Molden og det hold, han leder i *Care for the Family*, samt Paul og Jane Francis.

Indledning

For nogle år siden blev Wayne Cordeiro, præst og forfatter til den fremragende bog *Leading on Empty*¹, bedt om at deltage i en konference med en række amerikanske menighedsledere. De fleste af disse ledere var omkring fyrre år gamle og stod i spidsen for menigheder med mere end 3.000 medlemmer. På konferencens anden dag stillede arrangørerne disse ledere et spørgsmål, som de ikke havde forventet: »Hvad frygter du mest?« Cordeiro fortæller, at da de én for én skulle svare, var der flere af dem, der fik tårer i øjnene, og nogle var ikke i stand til at gøre det svar færdigt, de begyndte at give. En af dem indrømmede, at han var bange for, at hans ægteskab ikke kunne blive ved med at holde til presset, hvis han fortsatte som nu. Det svar, Wayne Cordeiro bed mest mærke i, lød således:

»Jeg beder om, at mine børn ikke kommer til at hade Gud på grund af mig.«

Jeg har tænkt meget på den kirkeleder og hans største frygt. Jeg holder meget af min lokale menighed. Min kone, Dianne, og jeg er kun kommet i to menigheder hele vores liv, og den ene af dem er en udplantning fra den anden. Så godt som hver eneste søndag går vi i kirke i den samme menighed. Jeg var tidligere med i menighedsledelsen, men trådte ud for at koncentrere mig om mit arbejde i organisationen *Care for the*

Family. Da jeg trådte ud af ledelsen, sagde jeg til forsamlingen: »Jeg er sikker på, I vil klare jer endnu bedre uden mig.« Det gjorde de også. Jeg elsker min menighed.

Og jeg er bekymret for vores menighedsledere. Under første verdenskrig blev nogle soldater sendt hjem fra fronten med anerkendelsen: »Såret med ære«. Mange af de menighedsledere, jeg kommer i kontakt med, er også »sårede med ære«. Belastningen ved arbejdet – fysisk, følelsesmæssigt og åndeligt – kombineret med konstant, nedslidende kritik trækker tænder ud. Jeg ved godt, at menighedsledere ikke er perfekte, men vi må ikke tage dem for givet. Jeg regner det for et af de største privilegier i mit liv, at jeg har haft mulighed for at tale med tusindvis af ledere over hele verden og støtte og opmuntre dem, som jeg bedst kunne.

Da jeg hørte om denne mands største bekymring, følte jeg inderligt med ham ikke bare som menighedsleder, men også som far. Jeg håber, at denne bog vil være til nytte for menighedsledere, men den henvender sig lige så meget til fædre og mødre i enhver anden profession eller livssituation.

Da denne mand på konferencen blev spurgt om sin største frygt, kunne han have nævnt utallige andre bekymringer i forbindelse med sit arbejde: at hans menighed ikke ville trives og vokse, at de ikke fik penge nok ind til den nye tilbygning, eller måske at én af hans medarbejdere alligevel *ikke* ville trække sig tilbage. Men nej, han bekymrede sig mest for sine børn.

Men hvorfor frygtede han, at børnene skulle komme til at hade Gud på grund af ham? Var han en overdrevent streng og uretfærdig far for dem? Det kan jeg dårligt tro. Var han

ikke i stand til at forsørge sin familie? Det tror jeg da, han var. Elskede han ikke sine børn? Jeg er sikker på, han ville have givet sit liv for dem.

Jeg tror, jeg forstår den egentlige grund til, at mange forældre nærer denne frygt, for jeg har selv følt den snige sig ind på mig. Frygten er, at når børn bliver opdraget kristent og samtidig – via deres fars arbejde – bliver tvangsinvolveret i det lokale menighedsliv med alt, hvad det indebærer af pres, så kan det skade troens frø i deres hjerte. Vi frygter simpelthen, at de vil føle sig så stopfodrede med kristendom, at det på et tidspunkt får dem til at vende Gud og hans troende folk ryggen.

»Der findes ingen smerte som forældres smerte,«² skrev psykologen John White. Hvis han har ret, så er det, fordi der ingen kærlighed findes som forældres kærlighed. Vi kan behandle vores mand, kone, venner eller kolleger så dårligt, at vi risikerer at miste deres kærlighed og venskab. Men børnene? De fleste forældre har nok mere end svært ved at forestille sig, at deres barn kunne gøre noget, som ville få dem til at sige: »Nu elsker jeg hende ikke mere.«

C.S. Lewis skrev: »Hvis du elsker overhovedet, vil det pine dit hjerte og måske knuse det. Hvis du vil være sikker på at bevare det intakt, må du ikke give det til nogen, end ikke et dyr.«³ Jeg har mødt forældre over hele verden, som elsker deres børn med smerte og sorg. Det kan være svært lige at se, hvad det skyldes. Disse unge mennesker (og nogle gange også ældre) har tit et glimrende arbejde og gode venner og er måske endda lykkeligt gift og har selv børn. Samtidig tager de sig kærligt af deres forældre. Hvorfor er forældrenes kærlighed så blandet

med sorg? Sorgen består i, at selv om deres børn voksede op i et kristent hjem og kom i en kirke det meste af deres ungdom, så er det, som om de har lukket deres hjerter for troen. Det virker næsten, som om de er blevet vaccineret mod kristendommen, så de helt automatisk afviser den, når som helst de møder den.

Hvem har lyst til at tro på den måde?

Megan var femogtyve år gammel. Indtil hun blev seksten, havde hun hver søndag deltaget i gudstjenesten ved den kirke, hvor hendes forældre i sin tid fik hende døbt. Da jeg spurgte hende, om hun stadig gik i kirke, rystede hun på hovedet. Hun strammede munden og sagde så: »Nej, jeg tror ikke på alt det med Gud mere.« Jeg købte hende en kop kaffe og bad hende fortælle, hvorfor hun var holdt op med at tro.

En time senere sagde vi farvel, og jeg sad og så efter hende, da hun gik. Jeg ved, at i hendes øjne var hendes historie helt speciel. Det var den på sin vis også, men jeg sad alligevel tilbage med en følelse af, at jeg havde hørt det samme tusind gange før. Det var ikke en historie om intellektuel tvivl, der havde berøvet hende hendes barnetro, eller om grusom forfølgelse, der havde skræmt hende til at fornægte Gud. Det var ikke engang en historie om et ungt menneskes oprør – at hun i trods havde forbandet Gud og derefter levet det vilde liv for at fortrænge det. Nej, hun sukkede, mere end hun rasede, og fortalte mig stille og roligt om mennesker, begivenheder, holdninger og skuffelser – også over sig selv – som til sidst havde slukket troens flamme i hendes hjerte.

De følgende dage havde jeg svært ved at få Megans historie ud af hovedet, og jeg vidste også hvorfor. Det skyldtes det aldersidste, hun havde sagt til mig. Det ville have været nemmere at håndtere, hvis det var blevet sagt i bitterhed, men det blev det ikke. Det blev sagt med en trist resignation. »Hvem har lyst til at tro på den måde, Rob?«

Så godt som alle forældre opdager før eller senere, at de har dummet sig, men langt de fleste af os kan ærligt sige, at vi gjorde vores bedste for at opdrage vores børn kærligt og »rigtigt«. Der er måske mange ting, vi ville gøre anderledes, hvis vi kunne starte forfra, men mange af os har vel også en nagende fornemmelse af, at så ville vi såmænd bare begå nogle andre fejl.

De fleste af os har rigeligt med skyldfølelse. En gammel mand, der kunne se tilbage på næsten trekvart århundrede som far, sagde: »Opdragelse er halvtreds procent frygt og halvtreds procent skyld.« Jeg er enig – selv om jeg måske synes, han skulle have vægtet skyldsiden lidt højere. Rigtig mange forældre må leve med skyld. Den kan kvæle os og trælbinde os og ende med at opsluge os. Vi har det med at føle os 100 procent ansvarlige for vores børns handlinger og holdninger.

Logikken er ikke til nogen hjælp. Vores søn er nu syvogtredive og lever lykkeligt som skovhugger med kone og fire børn, men vi kan alligevel ikke lade være med at spekulere på, om han var blevet en berømt hjernekirurg, hvis vi havde holdt ham mere til ilden med lektierne, da han var tretten. En kvinde skrev til mig og sagde: »Skylden kommer til os med

moderkagen.« Men skylden er som regel ingen nytte til, og vi bør minde os selv om, at selv Gud har problemer med sine børn.

Mine børn er nu voksne og godt gift, og jeg takker Gud for det, han har gjort i deres liv. Men der er blevet knebet ikke så få tårer hen ad vejen. Vi har flere gange tænkt »hvis bare«, og selv om vi ikke ligefrem plages nat og dag af fortrydelse og anger, så kan Dianne og jeg godt i dag ærgre os over, at ingen advarede os mod nogle af de faldgruber, vi skal beskæftige os med i denne bog. Et ord i rette tid kan gøre en forskel.

Når du beder for dine børn, så bed Gud om at beskytte dem mod de snesevis af farer, der lurder på dem: grådighed, fri sex, stofmisbrug, alkoholmisbrug og mange flere. Bed ham om at stå dem bi, når de konfronteres med mennesker, der vil latterliggøre dem for deres tro og trampe på den i deres påsyn. Bed om, at de må få mod til at stå det igennem, hvis de rammes af forfølgelse. Når du så har bedt for alt det, så husk også at nævne endnu en alvorlig trussel – noget, som har kvalt troens frø i millioner af unge mennesker: Bed om, at dine børns tidligste erfaringer med kristendommen ikke må forårsage, at de ender med at hade Gud.

Jeg er klar over, at denne sidste bøn kan virke lidt uambitiøs. Dit hjertes bøn må selvfølgelig være, at dine børn kommer til at *elske* Gud. Ikke desto mindre er der millioner af forældre, som i dag ville være lykkelige, hvis bare deres barn ikke havde lukket sit hjerte fuldstændig af for Gud.

En enkelt bemærkning, før vi begynder: Hvis dine børn er voksne, kan det være svært for dig at læse en bog som denne, fordi du måske vil føle, at det er for sent for dig; at skaden er

sket. Hvis du er i den situation, vil jeg lige minde dig om dette herlige vers fra Joels Bog: »Jeg erstatter jer de år, da græshoppen åd.«⁴ Det er aldrig for sent at nå et voksent barn; aldrig for sent at undskylde; aldrig for sent at bede.

Gennem de sidste ti år har jeg talt til titusindvis af mennesker over hele verden om, hvordan man fører »fortabte sønner« hjem. Det er min erfaring, at mange fortabte sønner og døtre egentlig aldrig har vendt ryggen til Gud. Det var noget andet, de forkastede. I denne bog vil vi udforske, hvad dette »andet« kan være. Hvis vi kan sætte fingeren på det, kan vi måske redde mange børn fra at følge det samme vildspor. Måske kan vi endda få øjnene op for, at mange af vores fortabte børn ikke er kommet så langt væk fra Gud, som vi troede.